

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSEG:

Beliczey-ut 9. hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Nyíltterben egy sor közlési díja 50 fillér.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Felelős szerkesztő

Sámuel Andor.

KIADÓHIVATAL:

Beliczey-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetés penzek küldendők.

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K.
Nyegyed évre 2 K. Egyes szám ára: 20 fillér

Jegyzés.

A költők gyakran engedik meg maguknak azt a fényűzést, hogy kis dalaikban lantjukra támaszkodjanak, avagy felajózzák a berozdásodott hurokat, sőt szögre akasszák a csodálatos portékát. De igazi lantot — az utolsó évszázadban még ember fia nem látott. A költők maguk sem tudják, hol kapni ezt a szerszámot. Annál különösebben hangzik tehát a hír, hogy Szarvason egy valóságos lant loptak el. Lant Szarvason? ki hitte volna. De ha már így van, tudomásul vesszük a jelentést és tisztelettel hajlunk meg Szarvas előtt, kit a magyar Parnasszusnak neveznének ki, ha — ha a hirben egy kis kellemelem mellett nem volna. A lantot ugyanis nem költőtől, még csak novellairótól, sőt dalártól sem lopták el, hanem egy orvostól. Hogy kerül a lant a doktorhoz? mit keres a csipeszek, a karbo-

los üvegek között? Nem lehet az másként: a lant beteg, nagy beteg, akinek hathatós orvosságra van szüksége. Ilyen szempontból már értjük mért kalandozott el a különös jószág s ha hébe-hóba leülünk verseket olvasni, akkor még jobban értjük.

*

Tömérek sok embernek van sorsjegye anélkül, hogy vele főnyereményt csinálni. Ez azt bizonyítja, hogy a főnyereményhez maga a sorsjegy még nem elegendő. Hasztalan van sorsjegyed, rá vagy bízva a véletlen szerencse ötletére, amelynek abszolúte nincs veled szemben semmi kötelezettsége. Főnyereményt csinálni tehát még sorsjeggyel is derekas feladat: annál hatalmasabb sorsjegy nélkül. És Litauszky ur Szarvason meg cselekedte. Ő főnyereményt csinált anélkül, hogy sorsjegye lett volna. Ha megeshetik, hogy nem

huzzák ki a sorsjegyet annak, akinek van, mért ne eshetnék meg, hogy kihuzzák azét, akinek nincs?

A mezőgazdasági hitel az agrárprogrammban.

Mezőgazdasági termelésünk, mint a közzétett agrárprogram megállapítja csak úgy állhatja meg a külfölddel a versenyt, s csak úgy küzdhet meg a termelési költségeknek, a munkabéreknek szakadatlan emelkedésével, ha fokozatosan belterjessé válik. Hazánk mezőgazdasága a kedvező természeti erők felhasználásával még nagy arányú fejlődésre képes, de kell is fejlődni, ha azt akarjuk hogy a magyar föld a folyton szaporodó népességet eltartsa s e mellett lehetővé tegye az emelkedő igények kielégítését is. Arra kell törekednünk, hogy minden fűszáll helyen kettő teremjen, hogy a gazda tökéletesen kiaknázza a föld termő erejét. Am

T A R C A.

Ad sempiternam.

Láttam egy lapot az Élet könyvéből:
Álmos tengernek rest, sima hátát;
És be volt irva és irtunk rá tovább
Gondos munkával cifra cirádát,
Dalos betűket és véres szavakat,
Mindent, miről az ember álmodik,
Ugy róttuk, véstük, hogy eldaloljanak,
Sirjanak rólunk örök napokig.

És történt egyszer, — tán oka sem volt rá —
Nyújtózott egyet a tunya tenger.
Aztán elpihent, a háta üres volt
S új betűket rótt rá az új ember. . .

Sámuel Victor.

Oláh Miklós.

I.

Ezer napverte kemény diák, ezer élénk piros-fehér sapkák, színes dresszek, ifjuság, tavasz és Oláh Miklós neve.

Ez mind egy, egy összeolvadt fogalom, legalább nekünk, tornász-tanítványoknak, akik gyurtuk, acéloztuk magunkat, nekünk egy, amint egy a derűzaporban, boldogságunkban szemünk előtt a nagy zavartalan kék égbolt, amint egy a különböző hangulat-árnyalatokat magába huzó friss verőfényes színfolt, egy és egy. Nem ok nélkül látszik egynek. Oláh Miklós, aki ura volt az erőnek, ébresztett fel bennünket erőnk öntudatára. Fejlesztette bennünk az eleven, vérbeli életet, a lendületet, az akaratot, a küzdelmet.

Ifjuságunk, tavaszunk pedig lendület, erőduzzadás nélkül nem volna egy bevégezett egész, mert hiányoznék belőle az életnedv, az erő, ami virulóvá változtatja az ifjuságot, mi nélkül nincs ifjuság. Eltűnő május soh' sem lesz május frissesség, ébredő erő, nehéz bimbókat bontó sugárkévék nélkül, emlékeinkben pedig ami diák éveink, tavaszunk nem tavasz az Oláh Miklós neve nélkül, ami symboluma ifjuságunk kitörő, féktelen erőforrásának.

II.

Oláh Miklós nincs többé. Mozdulatlan halott. Szép halott lehet. Nagy szóttalan méltóságos, komor, amilyen az életben volt. Ő is örökmuzdulatlan, aki egész életén át minden apró idegsejtett mozgásra ösztökölt. Szép halott lehet. Kemény keblén a tanítvá-

Jacobi antinicotin szivarkahüvely elsőrangu gyártmányok.
Jacobi extra szivarkapapír

Kapható Szarvason: Sámuel Adolf könyv- és papirkereskedésében (Beliczey-ut 9. szám), valamint minden nagyobb dohánytözsdében.

de a termelésnek ilyen magas fokra fejlesztése a szakértésen kívül jelentékeny pénzbefektetést követel. A befektetésre alkalmas pénzt pedig csakis jól szervezett hitel biztosíthatja.

A hitel két féle, ugymint ingatlan jelzálog hitel és személyi hitel. A magyar gazdának ma tulajdonképpen csak az előbbi áll rendelkezésére, az is igen gyakran terhes feltételek mellett. A személyi hitel szervezetének kiépítéséről kellő mértékben még nem történt gondoskodás, csak ujabban igyekeznek hitelszövetkezeteink anyagi erejükhöz mérten e hiányt pótolni. Az Országos Központi Hitelszövetkezetben tömörülő, egyre növekvő számu mezőgazdasági szövetkezetünk azonban csak akkor fog-nak igazi eredményeket felmutathatni és hivatásuk szerint a kisember javára üdvös tevékenységet kifejthetni, ha központjuk anyagi megerősítéséről törvényhozási uton gondoskodunk.

Legcélravezetőbbnek látszó mód erre az, hogy a kormányt törvény kötelezze megfelelő nagy kamatmentes pénzösszegnek az Országos Központi Hitelszövetkezetnél való állandó elhelyezésére, amire minden nehézség nélkül módot nyújtanak a mindenkori pénztári készletek.

A mi a jegybank kérdését illeti, az Országos Magyarországi Egyesület ismételten az önálló magyar jegybank felállítása mellett foglalt állást. Kellő biztosítékot követelt azonban egyuttal arra is, hogy az önálló jegybank megszervezése alkalmas időben, kellő előkészítés után és gazdasági életünknek minél kevesebb megrázkódtatása útján történjék, s hogy ez az önállósítás sem állami hitelünkre, sem magán hitelviszonyainkra káros befolyást ne gya-

koroljon. De tekintet nélkül arra, hogy a törvényhozás az Osztrák Magyar Bank szabadalmának megújítása vagy önálló nemzeti jegybank felállítása mellett foglal el állást, a magyar gazdátársadalom követeli, hogy a jegy kibocsátó intézet szabadalma fejében oly reformok életbe léptetésére köteleztessék, a melyek a gazda személyi hitel igényeinek megfelelő kielégítését lehetőleg biztosítják.

Az egyik eszköz volna e célra az a programunkban említett kikötés, hogy a jegybank alaptőkéjének meghatározott részéig tartozzék hosszabb lejáratu gazdaváltókat is leszámítolni egy bejegyzet szövetkezeti cég jótállása mellett. Nem szorul bővebb magyarázatra, mennyivel olcsóbbá tenné a gazda hitelét az ily intézkedés, mely tömördek felesleges közvetítő és uzsorás kizárásával ép úgy közvetlenül ömleszténé a mezőgazdaság erejébe a gazdasági éltető erőt, mint a hogyan ezt a kereskedelmi körök élvezik.

A hitelre szoruló mezőgazdaságnak egy másik forrást az ingó jelzáloghitel intézményének törvényes megalkotása ugyanis lehetővé tenné a gazdának ingó vagyonuk, állatállományuk terményeik elzálogosítását oly képen, hogy azok az elzálogosítás tartama alatt is birtokukba maradjanak. Ilyen ingójelzáloghitel nyújtására feljogosítandó közhasznú szövetkezetek olyan időben, a mikor a gazda egyébként nem képes pénzhez jutni, reménybeli termésére hízalóba állított állatállományára, vagy gazdasági felszerelésére, ezek jelképes zálogul lekötése ellenében, előleget adnak és mint több idegen állam példája mutatja, áldásos módon

szolgálják a mezőgazdaság hitelszükségletét.

Az olcsó hitel, a kellő időben rendelkezésre álló és e mellett okszerűen felhasznált hitel valóságos áldás a mezőgazdaságra, mert parlagon heverő területeket termékenyít meg és gyümölcsöt fakaszt ott, a hol nélküle csak sivár pusztaság maradna. Rajta leszünk, hogy hiteléletünk fejlődése, mezőgazdasági hitelügyünk eladózhatatlan kiépítése ily irányban üdvös hatással legyen egész nemzeti termelésünkre.

A szőlő termés

és az agrárprogram.

Magyarország szőlőbirtokosainak a száma 450000. A segéd munkások figyelembe vételével 670000-re teheljük a bortermelésben érdekelt családok számát. Egy családot átlag négy lélekkel számítva, azt látjuk, hogy közel három millió lakos jövedelmének egyedüli, vagy legfőbb forrása a bortermelés.

Már ez a számadat is eléggé mutatja, hogy milyen óriási jelentősége van nálunk a bortermelésnek, és milyen fontos ránk nézve az, hogy termelt borainkat jól értékesíthessük.

Sajnos lelkiismeretlen borpancsolók óriási károkat okoztak a magyar szőlőtermelőknek azzal, hogy hamisított italokat hoztak forgalomba és a magyar borok hírnevét megrontották, fogyasztóinkat visszariasztották. Kiszámíthatatlan kárt szenvedtünk e miatt.

Csak legujabban kaptunk ezek ellen hatékony törvényes védelmet az 1908. évi bortörvényben, mely a pan-

nyok csodálkozó sápadt virága. Hogy is kerülhettek ide gyöngé, elhulló virágok? Páncél volt e kebel. De ki tudta, hogy alatta a sziv oly gyenge. Annyira, hogy ez a sziv egyszer meg is ölheti. Oly gyenge, mint egy poétáé. Hisz az volt.

III.

Május van. Emlékezem. A zöldbeborult népkert fölriad egy diáktrombita hangjától. Sorakoznak a vörös-fehér inges diákok. Peckes, kevély tartásu legények. Teljes fegyelmezettséggel katonai rendbe állanak. Gyorsan a parancsszó is elhangzik és ütemes dobszóra katonai gyakorlatokat látunk. Utána lelkes, meleg taps. De ez már úgy látszik a következő számnak szól. Forró, villanszerű áram fut át a nézőkön, feszült várakozás az arcokon, a szemekben szikrázik a májusi arany sugar . . . és egyszerre érckarak magasan lengetnek hullámszerűen habfehér, atlasz-selyem öveket . . . a dísz-

tornászok a füzér-táncokat mutatják be. A zene meg játszik. Mintha egy pillanatra a Reményi ihlete járna itt. Zene, csodálatos rithmuson épült tán, ifjuság, május: mi kell ehhez még: a hatás határtalan. A füzér-táncokat megújratják. Ezek az Oláh Miklós alkotásai. A tornatanár és a költő alkotásai. Különös táncok, mozdulatok, aminőkben magyar rithmus-erő, ruganyosság, temperamentum példátlanul nyilatkozik meg, olyan táncok, amelyekben minden mozdulat, lendület, a kedély, az érzelm, a hangulat reflexe, minden mozdulat, gesztus vonatkozásban van gondolatokkal, érzésekkel. Valósággal könnyűroptü tánc-dalok, amelyekben a sorok a testnek ritmikus hajlásai, vonalai, rimei pedig a lábdobbanások. Oláh Miklós szaktudásának, igazi nagy kvalitásainak ezek a legszebb megnyilatkozásai. Széles e hazában járják az ő füzértáncait. S míg e táncok hullámozó, könnyed lejtésre hajtják az

egyik ifjuságot a másik után, csak az alkotó marad ezután örök-mozdulatlan . . .

IV.

Mester volt. Igaz tornatanár, aki a testi kultuszt, mint tudományát szakmunkákkal gazdagította. Mester: egyszer fején rostélyos sisakkal, mellén domboru plaszt-ronnal, kezében csillámló karddal, mint oktató-vívó, másszor fején tarajos ércsisakkal, kezében vésztijsló sippal, mint úr a lángok felett. Mindig más. De mindenütt igaz érték.

V.

És mindenkinek: tekintély. A fiatal tanítványok pedig megcsinálják a hallgatag, látszólag komor tanárról a portrait, amely merész, nagyvonalakban ível. Ez a portait az igazi, amelyre a szeretet meleg, forró sugara hull.

Dr. Sámuel Károly.

csolásnak és a hamisításnak minden fogását büntetésekkel sújta.

De alig lépett életbe ez a törvény már is mozgolódni kezdtek egyes kereskedői körök. Panaszkodnak a törvény szigorú intézkedései ellen, azokat a kereskedelem ellen intézett merényletnek nevezik s minden erejüket megfeszítik, hogy visszacsinálják azt az aranykorszakot, mikor az Engel-féle kereskedők nagy vagyont harácsolhattak össze a borpancsolásból.

Ezt a mozgalmat, mint a közzétett agrárprogramm javasolja teljes eréllyel vissza kell utasítanunk.

A filoxera által elpusztított szőlők helyreállítása óriási áldozatokba kerül s most, mikor gazdáink a tengernyi munkát és pénzt befektették odajutottak, hogy nem tudják boraikat eladni. A legfinomabb hegyi borokkal telt hordók garmadája hiába várja a vevőt. Nemcsak a külföld vesztette el bizalmát boraink iránt, de a belföldi fogyasztás is romlott. Mert hiába adja a gazda olcsón a mustot, a kisfogyasztó mégis alig bír tiszta és olcsó borhoz jutni. Kap ellenben drága pénzért hangzatos név alatt olyan élvezhetetlen folyadékot, mitől nem hogy megjönne, de elmegy a kedve. A szőlőkölesönökkel terhelt gazda pedig majd megfullad a saját nyakán maradt borában.

Ilyen viszonyok között úgy a termelőknél, mint a fogyasztóknál óriási érdekük, hogy a borkezelés tisztaságát és a forgalomba hozott italok valódiságát a lehető legéberebb ellenőrzés biztosítsa. Az erre szolgáló törvényes védelmet tehát nem hogy feladnánk, sőt közérdekből annak teljes szigorral való végrehajtását követeljük.

A borpancsolás ellen védekezünk azzal is, hogy magas vámokkal igyekezzünk megnehezíteni a mazsolaszölő behozatálát, mely kiválóan alkalmas a borok édesítésére. Az így édesített borokat azután hegyi borok elnevezése alatt hozzák forgalomba s ezzel hegyvidéki termelőinek tisztességtelen és törhetetlen versenyt okoznak.

Régi törekvésünk a boritaladó törlése, vagy legalább leszállítása. Ezt a követelést fenntartjuk a jövőben is. Meggyőződésünk, hogy ennek az adónemnek törlése után nagymértékben emelkednének a borfogyasztás s a fejlődő szőlőtermelés még sok ezer és ezer magyar családnak biztosíthatna megélhetést. A szőlőtermeléssel foglalkozók adózóképesége pedig növekednék úgy, hogy a mit az államkincstár a vámon elveszít, azt csakhamar a réven nyerné meg.

Minden intézkedés, mely a bortermelés érdekét szolgálja, tulajdonképpen a szociális politika körébe vág, mert a szőlőművelésben érdekelték túlnyomó nagy része kishirtokos, a kiknek gazdasági és társadalmi helyzetén javítani mindenekelőtt álló kötelességünk.

A karom.

A „Melitta-Zalok”-ból.

Kékszemű Melitta!

Aranyhajad hullámaiba

Érdes karomat ha bevájom;

Olyan az, mint egy evező-rud

Létem vizén — szőke hajáron . . .

Olyan szimbolum édes, e kar

Hajadba, mely elföd véd, betakar —

Olyan szimbolum, édes, e kar.

Kékszemű Melitta!

Két vaskos karomba fonom be

Ringó-szál derekad ölelőn:

Olyan az, mint egy vasjeggyűrű,

Mit Isten adott nászunkra kelőn . . .

Olyan szimbolum, édes, e kar,

Befon, átkarol, véd, betakar —

Olyan szimbolum, édes, e kar.

Kékszemű Melitta!

Karodat karomba ha zárom

S csontos mellem érzi a kebled:

Olyan az mint két szoros láncszem,

Mit ihlet szent heve verhet . . .

Olyan szimbolum, édes, e kar,

Egybefűz át karol, véd, betakar —

Olyan szimbolum, édes, e kar.

Kékszemű Melitta!

S ha munka kerék megörli majd

Karom robotos éltem-malmán:

Olyan lesz az mint forró hűla

Szerelmünk győztes diadalmán!

Olyan szimbolum, édes, e kar,

Megáld, átkarol, véd, betakar —

Hűla-szimbolum, édes, e kar.

II. Rétter Ferenc

H I R E K.

— **Pártgyűlés a Központban.** Az elmúlt vasárnap a függetlenségi párt rendkívüli népes gyűlést tartott a Központ helyiségében. A párt számottevő tagjai mind megjelentek, Dr. Haviár Gyula a párt szervezkedéséről tett jelentést, Dr. Dancs Szilárd pedig lelkes beszéddel buzdította a függetlenségi eszmék híveit arra, hogy a párt jelöltjét, Haviár Dánielt támogassák. Haviár Dániel hosszabb beszédben cáfolgatta az ellenpárt híreszteléseit s buzdította a megjelente-

ket az elvekhez való törhetetlen ragaszkodásra. Kovács János bíró okos és tartalmas beszédet intézett a párt lelkes tagjaihoz, mire a gyűlés a képviselőjelölt éltetésével véget ért.

— **Szarvas község állami segélye.** A városok részére a törvényhozás által megszavazott és szétosztott 2.000.000 korona állami segély arra indította a községeket, hogy az államtól hasonló segélyt kérjenek, mivel ugyanazon indokok a községek s gelyezése mellett is szólnak melyek a törvényhozást a városok segélyezésére készítették. A belügyminiszter Szarvas nagyközségének ily irányú kérelme folytán most kimondotta, hogy a kívánságot nem teljesítheti, mert a 2.000.000 korona kifejezetten a törvényhatósági és rendezett tanácsú városok részére engedélyeztetett, más költségvetéssel megszavazott összeg pedig nem áll rendelkezésére.

— **Előadás.** A m. kir. áll. polgári- és elemi leányiskola tanulmányi kirándulási és segély alapja javára előadást rendez 1910. május 7-én a városi szinkörben a következő műsorral: 1. Prologus. Mondja: Cséke Ilona IV. el. o. n. 2. Virágtánc; bemutatják az elemi iskola I. II. oszt. növendékei. 3. Mese. 4. „Rokon.” Vigjáték. Irta: Lőcsei Emma. 5. Békák királya. Tréfás szavalat énekkel. Irta: Hackl N. Lajos. 6. Apolló jout ad. Bohóság. Irta: Mársits Rozina. 7. Tavasz ünnepe. Daljáték. Irta: Hazslinszky Gusztáv.

— **Régiségi lelet.** A régi leányiskola helyén alapítás alkalmával 2—3 m. mélységben a munkások érdekes leletekre bukkantak. Ló, szarvasmarha, szarvas és juh vázrészei, továbbá 2 drb. emberi combcsont, korsófej, ekerészek, zablatördékek kerültek felszínre. Krecsmárik Endre tan. kép. tanár e maradványokat megvizsgálta a lelet régiségéből azt következteti, hogy azok a török uralom idejéből származók, még pedig abból az időből, midőn a török által a Körös partján épített palánkért a keresztényiség többször összetűzött a törökkel s egy ily összetűzés alkalmával az ellenség által leölt jobbágy házi állatai s gazdasági eszközei kerültek a földbe rendetlen összevisszaságban.

— **Önyvilkosság.** Kovács Jánosné, Litauszky Mária szarvasi 36 éves földműves asszonyt halálba kergette súlyos és gyógyíthatatlan szívbaja. Kondorosi tanyáján e hó 19-én felakasztotta magát. Mire észrevették halott volt.

— **Lopás.** F. hó 19-ének éjjelén Delhányi Béla Beliczey 7 szám alatti lakására ismeretlen tettesek behatoltak és nyitva hagyott kamarából mintegy 100 korona értékű rubaneműt elemezték. Az azonnal megindított nyomozás a ruhák legnagyobb részét megkerítette és a tettesek elfogását is valószínűnek ígéri.

— **Hangverseny.** A szarvasi ág. h. ev. tanítóképző intézet önképzőköre május hó 4-én az Árpád szálló disztermében nagyszabású hangversenyt fog rendezni táncdal egybekötve. A meghívók már szétküldtek. A rendkívül élvezetesnek ígérkező hangverseny iránt általános érdeklődés nyilvánul mindenfelől s remélhetőleg a legkedvesebb májusi mulatságok közé lesz sorolható.

— **Tűz.** Ücsödön a múlt hét szombatján Izbéki G. Lajos házában tűz ütött ki. A tető egészen leégett. A kár mintegy 300 korona, mely biztosítás útján megtérül.

— **Új postaügynökség.** A nagyváradai postaigazgatóság a nagyszénás-ujpusztai postaügynökség vezetésével Kéry József állami tanitót bizta meg. A község azon kérelmét, hogy a postaügynökség Kiscsákó vasúti állomáson létesíttessék, a kereskedelmi miniszter szolgálati és egyéb szempontokból nem teljesítette.

— **Iparoktatási szakfelügyelet.** Szücs Izsó nagyváradai ipariskolai igazgató, mint az iparos tanonciskolák kerületi szakfelügyelője április 29-án meglátogatta a szarvasi iparos tanonciskolát, átnézte a tanoncok rajzait, írásbeli gyakorlatait, számtani füzetét, meghallgatta az iparos tanonciskolai tanítást s a tantestülettel értekezletet tartott. Az értekezleten megtette az iparoktatás gyakorlati irányára vonatkozó javaslatait. A szakfelügyelő elismerését fejezte ki az igazgatónak az iskola rendes vezetése, a tantestületnek lelkiismeretes kötelesség teljesítése, s a községnek mint iskola fenntartónak áldozatkészsége iránt. Megbizta az igazgatót, hogy a tantestülettel egyetértőleg hassanak oda, miszerint a rajztanítás célszerűségi szempontból vasárnap délelőtt tartassék, a közismereti osztályoktól függetlenül elkülönítve, a rajz ügyesség szerinti csoportosítással vezetessék, s amennyire csak kivihető a szakrajzot arra képes, az illető iparágban gyakorlatilag is jártas iparosok oktassák. E tekintetben maga a szakfelügyelő is érintkezett is a technológiai muzeum tanfolyamait végzett

Szücs József cipész és Szlovák Mihály szabó iparosokkal, akik a legnagyobb készséggel ajánlták fel közreműködésüket. Minden esetre örvendetes haladásnak a jele ezen körülmény s a jövő iparoság érdekében óhajtható, hogy az összes iparosok érdeklődést tanúsítsanak az ipariskola iránt, legelső sorban azzal, hogy tanoncaikat rendszeresen és pontosan küldjék az iskolába. Szücs szakfelügyelőnek a megjelenése igen jó hatással volt a tantestületre, kiváló szakértelme, a gyakorlati élet alapos ismeretére valló javaslatai még nagyobb érdeklődést és munkakedvet keltettek az ipariskolai intézmény iránt.

— **Párba a pusztán.** Idősb. Gere Lajos ücsödi magyar a múlt év október 20-án felcsapott libapásztor-nak. Jelentékeny nagyságu libaseregét kihajtotta a pusztára és gyönyörködött benne, hogy a gágogó jószágok milyen jó étvágygyal csipdesik a friss fűszálakat. Morengéséből egyszerre durva hang riasztotta fel:

— Nem tudja kend, hogy itt nem szabad legeltetni?

Gere odanézett. Csekő Béni állott előtte, a mezőőr.

— Mért ne szabadna? — válaszolt hetykén Gere. — ez a pusztája mindenkié.

— De nem úgy van ám hanem vagy zálogot adjon kend, vagy behajtom a libákat a község házára.

— Hajtja be a...

Csekő hirtelen közbevágtott, mielőtt Gere elmondhatta volna a mondókáját Keményen összeszólalkoztak, aztán őrre mentek. Gere erősebbnek bizonyult mert földre teperte a csősz és alaposan elnászpárgolta.

Hatóság elleni erőszak büntettségével vádolta a kir. ügyészség az öreg Gert. A törvényszék azonban a bizonyítás kiegészítése céljából megkereste a járási főszolgabíró, hogy Csekő fölesketett mezőőr-e? A válasz az volt, hogy nincsen fölesketve. A törvény értelmében pedig az eskü nélkül közalkalmazottakat nem lehet hatósági személyeknek tekinteni. Ennélfogva a bíróság Gere Lajost a vád alól felmentette.

— **Szarvason** órák és ékszer-ek legolcsóbban beszerezhetők ÖZV. LESZICH KÁLMÁNNÉ órák és ékszerész üzletében (Réthy-féle ház) a főgimnázium közelében. Nagy raktár mindennemű órákban és ékszerekben. Javítások pontosan és lelkiismeretesen eszközöltnék.

— **A gyermeknapok.** Az országos gyermekvédő liga központi bizottsága felkérte Ambrus Sándor alispánt, hogy a gyermeknapok megyei rendezését vállalja ismét magára. A gyermeknapokat községenként a helyibizottságok fogják előkészíteni.

— **Természetes jég.** A községi jéggyár felépítéséig előálló nagy jégszükségletet elégíti ki a Grünwald cég által a Tátrából rendelt természetes jég, mely minden reggel 5-től 6 óráig nevezett cég üzlethelyiségében kapható.

— **A jegyzők és segédjegyzők nyugdíja.** A jegyzői nyugdíj-szabályrendeletbe a belügyminiszter módosításokat kíván bele vinni s csak azután erősíti meg. E módosítások közül legfontosabb az, hogy azok a jegyzők és segédjegyzők a vármegyei nyugdíjgyesületnek tagjai nem lehetnek, akik oly községekben teljesítenek közszolgálatot, amelyeknek községi nyugdíjintézetük van.

— **Lopás.** Rácz József 17 éves szarvasi cigányfiú 1909. évi október hó 24—25-ike közötti éjjel Krausz Lajos ócskaruba k-reskedő, szarvasi lakos birtokából a kamara nyílásán történt bemászás után 2 nadrágot, 2 kabátot, 1 köpenyt, 1 mellényt és 2 üveg belőttet ellopott. Lopás vétsége miatt csupán dorgításra ítélte a bíróság, mert kitűnt, hogy éhező családjának vett a lopott tárgyak árán kenyeret. Az ítélet jogerős.

— **Műhimző tanfolyam.** A Singer Co varrógép részvénytársaság által városunkban rendezett műhimzői tanfolyam a hó 19-én megkezdődött és már ezideig is oly annyira nagy a tanfolyamon résztvevők száma, hogy fényes bizonyítékául állíthatjuk oda, hogy az eredeti Singer varrógép becsét és sok oldalúságát mind jobban és jobban megismeri a közönség. A Singer varrógépeknek az a legújabb sensatioja, hogy harisnya stoppolásra is alkalmas, méginkább fogja világhírűvé tenni a varrógépeket. A tanfolyamon jelentkezni még mindig lehet.

— **A Szépség.** Minden hölgynek legfőbb vágya, hogy szép legyen s hogy ezen célját elérhesse, mindenféle dolgokkal kenegeti arcát, a legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem sok esetben jönkre teszi arcborét úgy, hogy igen hosszú idő kell ahhoz, míg ismét helyrehozza. Köztudomású, hogy biztos és ártalmatlan szer az arc szépítésére és a szépség megőrzésére a

Földes—féle Margit eréme. Ez a világ-hírű szépcőszér már 4—5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti, a Szeplőket, Májfoltokat, kiütéseket, bőrtakát miteszert, az arc ideális szép, üde és ifjú lesz. Ára: kis téglér 1 korona, nagy téglér 2 korona minden gyógyszertárban és drogeriában, postán küldi: Gutori Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

A budapesti M. Kir. **Tudományos Egyetem** II. belgyógyászati klinikáján végzett kísérletek alapján meg lett állapítva: 1. hogy a Budán eredő **Ferencz József**-keserűviz szilárd alkatrészeinek mennyisége úgy viszonylik más vizekéhez, mint a 4 a 3-hoz. Tehát míg más vizből 200—250 grammot adunk egy adagra, a Ferencz József-keserűvizből már 150—170 gramm elegendő. 2. A „Ferencz József”-viz az étvágyat növeli és alkalmazása után a bélhuzamban semmi kellemetlen utóhatás vissza nem marad.

Nyilt-tér.

E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

A nálam történt betörés kiderítésében a csendőrségnek eredményes működéséért a legmelegebb köszönetem nyilvánítottam. E betöréssel kapcsolatban Pethő Mihály sütemény kihordó nevét is hirbe hozták, miután ő teljesen ártatlan, az igazságnak megfelelőleg tudomására adom ezt a közönségnek, nehogy az ártatlan, becsületes ember egy percig is gyanuba maradjon.

Szarvas, 1910. április 24.

Delhányi Béla.

Hirdetmény.

Az esküdtbíráóságokról szóló 1896. évi XXXIII. t.-c. 9. §-a értelmében ezennel közhirre tétetik, hogy a községben és határában lakó minden férfi, aki magyar honos, a folyó évben 26 évet betölti, de életének 70-ik évét túl nem haladta, a magyar nyelvet érti, azon írni és olvasni tud és évenként legalább 20 korona egyenes állami adót köteles fizetni, amennyiben pedig időleges adómentességet élvez, 20 korona egyenes állami adónak megfelelő értékű vagyonnal bír, továbbá az adózásra való tekintet nélkül:

köztisztviselő, lelkész, a magyar tudományos akadémia tagjai, tudor, okleveles tanár, ügyvéd, mérnök, építész, hajóskapitány, gazdasz, gyógyszer-

rész, vegyész, erdész, bányász, tanító, sebész, állatorvos, valamint az, aki felsőbb művészeti, vagy más felsőbb szakiskolát elvégezte, végül a ki a középiskolai záró vizsgát letette, május hó 1-től 8-ig bezárólag terjedő időben a hivatalos órák alatt, az esküdtök alapajsuromába való felvétel végett alulírott összeíró bizottság előtt személyesen vagy meghatalmozott által is megjelenehtik.

Szarvason, 1910. évi április hó 21-én.

Az előjáróság nevében:

Kollár Lajos s. k. Kovács János s. k.
főjegyző. bíró.

Hirdetmény.

A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII. t. cz. 51. §-ának pontos végrehajtása tárgyában a m. kir. földmívelésügyi minster 36451—VII.-I. sz. alatt kibocsájtott rendelete s az ehhez csatolt és az aranka irtására vonatkozó utasítás értelmében közhirre tétetik, hogy a község területén az itteni éghajlati s rendes növényfejlődési viszonyokhoz képest az aranka irtást f. évi május hó 31-től június hó 10 ig eső napokon kell végrehajtani.

Felhivatnak mindazon kisbirtokos és kiscgazdák, a kik a község területén eladásra lóhere vagy luczerna magot termelnek, hogy a földmívelésügyi minster urnak idézett rendeletével együtt kiadott irtási utasítására figyelemmel, a mely utasítás teljes szövegét a község-házán megtekinthetik, a fent kitett napokon eszközöljék.

Az a birtokos vagy kiscgazda, ki az irtásra vonatkozó rendelkezésnek ezen hirdetményben foglalt időben nem tesz eleget, az 1894. évi XII. t.-cz. 95. §-a szerint kihágást követ el és 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetetik.

A községi előjáróság az összes lóherés és luczernás földet az irtásra kitűzött határidőt követő 10 nap alatt kiküldöttekkel fogja felülvizsgálni s a mulasztókat az eljárásra illetékes hatóságnak jelenti be.

A ki a meghatározott időben az irtást elmulasztja, a helyett a büntetésen kívül az irtást a községi előjáróság a mulasztó költségére fogja elvégeztetni.

Szarvas, 1910. évi április hó 21-én.

Az előjáróság nevében:

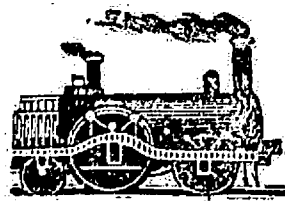
Kollár Lajos s. k. Kovács János s. k.
főjegyző. bíró.

Előnyös

birtok eladások!!!

Ugocsa megyében Halmi és szomszéd határban (vasúti állomás fővonal) vannak u. m. 400, 443, 1000 és 1200 m. holdas tagos birtokok, a melyek igen olcsón és kevés pénzzel azonnal átvehetők

Czím a kiadóhivatalban.

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1909. okt. 1-től. —

Mezőtúr	ind. é.	2 29 n.	12 15 n.	5 40
Szarvas	érk. „	3 15 „	1 03 é.	6 28
	ind. „	3 27 „	1 27 „	6 38
Kisszénás	érk. „	4 14 „	2 12 „	7 25
Orosháza	érk. „	5 35 „	3 26 „	8 40
Mezőhegyes	érk. n.	7 55 „	5 40 „	—
Mezőhegyes	ind. —	— n	9 18 é.	—
Orosháza	ind. é.	5 55 „	11 17 „	6 07
Kisszénás	érk. n.	7 18 „	12 29 „	7 16
Szarvas	érk. „	8 24 „	1 26 „	8 13
	ind. „	8 44 „	1 44 „	8 23
Mezőtúr	érk. „	9 30 „	2 30 „	9 10

A nappali idő reggeli 6 órától esti 5 óra 59 percig terjed. A számjegyek előtt levő betűk é. = éjjeli, n. = nappali jelent.

Ha viszket

akinek éjjel-nappal szüntelenül viszketősége van s nyugalmát, alvását és sokszor társadalmi életét veszélyezteti, az sajnálatra méltó. Ambár ez csak bőrgyógyászati mutat, mégsem létezik ezigdig oly szer ez ellen, ami ennek a kínos helyzetnek véget vetett volna. Hetek sőt hónapokon át ezen bajban szenvedők kétségbe vannak esve, testileg s lelkileg megfőrtve, képtelenek társaságban mozogni. Sokszor csak egy kis pontot képez a bőrön, amely rettenetesen viszket s a vakaró ujjal önkívületlenül magához készíti. Ez rendszeren a kezdete s rosszabbodó viszketőségre vezet. A viszketőség okai még eddig nem lettek kikutatva, miután azonban a betegség jeleinek tekinthető, úgy minden ilyen esetben amúgy is az orvosi tanácsra kell hallgatni. Sok orvos s viszkető betegek különösen hangsúlyozzák a Zucker-féle szabad. gyógyszerzappan kedvező s gyors hatását. A vastag fehér hab ezen szappan által előírás szerint alkalmazva, azonnali enyhülést s a viszketőség beszüntetését hozza magával, úgy, hogy végre teljesen elmúlik. Ezen idegbántó bőrbajt a Zucker-féle szabad. gyógyszerzappan segítségével egyszerűen s a legnagyobb reménnyel el lehet távolítani.

A megrendelésnél a következő különbségre kell ügyelni:

Zucker szabad. 35%-os gyógyszerzappan a leghatásosab s legnagyobb. Darabja 2 kor. 50 fill.

Zucker szabad. 15%-os gyógyszerzappan, hatásában s mennyiségében gyengébb. Darabja 1 kor.

Ehhez való **Zucker-féle krém** (zsírtalanító) a bőrkeménykedést, egy tubus ára 2 kor. 50 fill., kis tubus 1.25 kor.

Kapható:

Mezőtúron: Göllner Hugó gyógyszer-tárában.

Kiadó lakás.

A fő uton Belicey ut 9. szám alatt egy udvari lakás, 3 szoba és melléképületek, kiadó.

VÉDJEGY

ZSEB BEN HORDHATÓ

LEGOLCSÓBB

KRISTÁLYLIMONÁDE ÉS LEGJOBB LIMONÁDE

Értesítés.

A n. érdemű közönség tudomására hozom, mikéint Szarvason Deák Ferencz-utca 430 sz. alatt (Oravec-féle házban)

késes- és műköszörülő-üzletet

nyitottam. Elvállalok mindennemű orvosi műszerek, ollók, beretvák kések és bárdok élesítését. Támaszkodva azon gyakorlatra, mit a köszörülés és a kések ipar terén több nagy műhelyben szereztem, nyugodtan állíthatom, hogy e téren a versenyt bárkivel is felveszem. Műszerek, kések, ollók javítását és élezését a legjutányosabban és a megrendelésnek megfelelően eszközölöm.

Szíves pártfogást kérve

tisztelettel

Franó András kések és műköszörűs.

Tisztíts csak

Globus

Fém-tisztítókívonal

legjobb Fém-tisztító a világon

— Rendkívül életrevaló, kipróbált, modern intézményt ajánlunk tisztelt olvasónk szíves figyelmébe a Budapesten VIII. Főherceg Sándor-utca 30-ik száma alatt fenálló Magyar Otthon penzióban. Évek óta általánosan kedvelt, pompásan bevált családi szálló ez, ahol mérsékelt napi áron, (mindössze három koronáért is és fokozatosan feljebb) teljes ellátáshoz és lakáshoz, szépen butorozott külön bejárati szobákhoz lehet jutni. Vidékiek, akik rövidebb-hosszabb időt kívánnak a fővárosban tölteni, szórakozás, vagy üzleti ügyek intézése végett, a Magyar Otthon barátságos hajlékaiban ugyanolyan berendezkedhetnek. Csoportos jelentkezőknek, utazóknak, turistáknak, hivatalnokoknak és más hivatásuaknak még kivételesen kedvezmény jár ki. Iskolák vakációk, tanulmányi kirándulásai számára egyenesen megbecsülhetetlen a Magyar Otthon!

Villamos világítás! Tükrös szekrények!

Használjon Nagysád Földes-féle Margit-crémet,

hogy arca tiszta, üde és bájos legyen!

A Földes-féle Margit-crème a fő-rangu hölgyeknek is kedvenc szépitő szere, az egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra alatt észlelhető.

Mivel a Földes-féle Margit-Crème utánózzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget.

A Földes-féle Margit-Crème ártalmatlan, zsírtalan, vegytiszta készítmény.

A bőr mindennemű tisztátalanságát, szeplőt, pattanást, miteszt, májfoltot, ráncokat stb. gyorsan és biztosan eltávolít. Nemcsak az arc-bőr, hanem a nyak, váll és kéz fehérítésére és szépítésére is legalkalmasabb. Nagy tégely 2 korona, kicsi 1 korona minden gyógyszertárban és drogériában.

Készíti és postán küldi:

Földes Kelemen gyógyszerész Arad.

Kapható Szarvason: 3—7

Miklós Pál, Bugyis Andor, és Csábrády János gyógyszer-tárakban.

Özv. Tajber Gusztávnénak III-ik

ker. Petőfy-utca 7 szám alatti háza elköltözés miatt szabadkézből eladó esetleg bérbeadó.

3—3.

Poralakban előállított limonádé.

Egy adag 6 fillér. — Touristadoboz 12 adaggal, zsebben kényelmesen hordható alakban 80 fillér.

Kirándulásokon, sport-tourákon, hadgyakorlatokon kitűnő szolgálatot tesz. Bármely vízben oldva kitűnő limonádét ad.

Készíti: **KERTÉSZ ERNŐ** gyógyszerész kristálylimonádé gyára Szabadkán.

3—25

Kapható: **Pletenik Jánosné** urnőnél Szarvason.

Rendelés szerűen készült

felöltők

40 koronától,

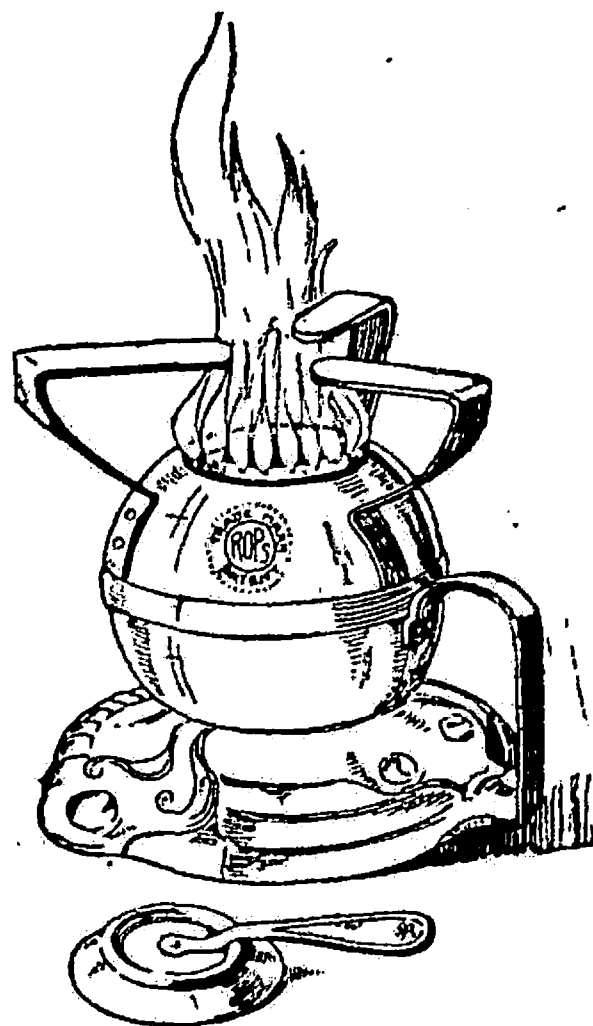
angol saccoöltönyök

50 koronától kezdve kaphatók

DEUTSCH F. KÁROLY

ES TÁRSA

Budapest, IV., Ferencziek-tere 2. szám.

„ROPS 1910“

a jelenkor

legszebb, legtartósabb, legbiztosabb
és legtakarékosabb asztali tüzhelye.

Ha feldül, elalszik! A szesz ki nem folyhat!

ÁRA 4 KORONA.

3-5

Kapható:

Kovácsik Károly

fűszer kereskedésében

Árpád szálló SZARVAS Árpád szálló.

Művelt és okos ember nagy súlyt helyez a fogápolásra, mert annak elhanyagolása nem-

csak szépség hiba hanem egyben undorító szagot ad a leheletnek. Szakorvosok egyöntetű véleménye szerint a beteg fog további romlását megakasztja, a száj üreget szagtalan

ítja s a fogakat gyönyörűen fehéríti a Sztraka-féle Menthol fogszappan. Kapható gyógyszerárakban 1 korért, 3 darabot bérmentve küld 3 korért 3-4

Sztraka gyógyszerész Mohol.

(Kapható Szarvason: (Medveczky utóda)

Miklós Pál gyógyszerárakban.

Húszár Á.

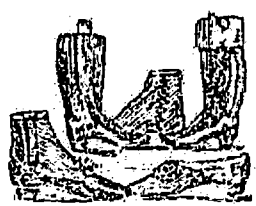
lakás, burokozott szola, üzlethelyiség, fővárosi és vidéki ingatlan vétel-eladási és hirdetési irodája, **Budapest, Zrínyi-útca 1. Gresham palota.** Külön osztály ingatlan, birtok, fővárosi házak vételére, eladására, cserére. Ezenkívül mindenemű ügyben 5 kor. előleges beküldése mellett utbaigazítást, felvilágosítást ad. E célra külön információs osztálya van. **Válaszbélyeg.** Legmegbízhatóbb vállalat. Első rangú ajánlatok.

Használt

szőlő káro

jútányosan kapható.

Cím a kiadóhivatalban.

Czipész üzlet

Fiók Fiók
Gyoma. SZARVAS. Kondoros.

Hibás lábaknak a legipszelését elvállalom. Utána helyes czipők műizléssel készíttetnek el.

Elsőrendű czipészüzlet (az Árpád bazár-helyiségben), a hol a legjobb anyagból műizléssel készített modern szabású czipők kaphatók.

Megrendelések a láb természetes felvétele után (új eljárás) különös gonddal és izléssel készíttetnek el.

Magyar, angol és francia szakismerettel dolgozom, miután a Nagy Mélt. Magyar Kir. Kereskedelmi kormány támogatása révén tanulmányoztam a czipészet technológiáját, miből jeles eredménnyel vizsgáztam.

Tiszta, finom és modern munka az irányelvem.

Kérem a nagyrabecsült közönség kitüntető pártfogását

SZÜCS JÓZSEF

czipész mester.

A legjobb gummisarkok, krémek, selyemfüzők minden színben, cipő sámfák nagy választékban kaphatók.

Ludtalpbatét faragását eszközlöm, ugyiszintén rendes talpbatétek, parafagyökér és remezből kaphatók.

Nagysád imádom Önt!

Jó meghallgatom és elhiszem ha vesz azokból az illatszerekből melyek LITAUSZKY PÁL fodrász üzletének kirakatában láthatók.

: Egy teljesen új üzleti :

roló ajtó

és egy

roló ablak

szabadkézből

jutányos áron

eladó.

— Cím a kiadóban. —

Schwartz Zakariás grant-, syenit, márványsiremlékek valamint építészeti kövek raktárát a Lusztig-féle házból áthelyezte a Kossuth Lajos-utcába, a Klein és Schlesinger fatelepre.

Alapított 1880-ban.

Telefon szám : 16.

SÁMUEL ADOLF

könyvnyomdája, könyvkötészete, könyv-, papir- és írószerkereskedése

SZARVASON, Beliczey-ut 9. szám.

Könyvnyomdában mindennemű könyvnyomdai munkák, u. m.: bál meg-hívók, eljegyzési és esküvői értesítések, névjegyek, üzleti kártyák, levélpapír és borítékok, számlák, falragaszok, körlevelek és gyászjelentések pontosan és jutányos árak mellett készíttetnek.

Könyvkötészetemben mindenféle könyvkötészeti munkák egyszerű és diszes kivitelben a legjutányosabb árak mellett gyorsan és pontosan készíttetnek. Iskola-könyvek a legrövidebb idő alatt köttetnek be.

Olcsó és tartós munka! Pontos kiszolgálás!

Könyvkereskedésemben kaphatók az összes helybeli iskolákban használandó tankönyvek, író- és rajszerek. Énekes- és imakönyvek nagy választékban. Mindennemű papir és írószerek nagy raktára. — Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

„Szarvas és Vidéke” kiadóhivatala.

Sámuel Adolf könyvnyomdája, Szarvason.